

Észak-Bácskában több településen is megfigyelhető volt az eseménysorozat, amely a háború ellen irányult. Mindegyik tiltakozást egy karizmatikus személyiség vezette, aki politikai fenyegetésnek tűnhetett a hatalom szemében.

Parlamenti képviselők, vajdasági szerbek is kiálltak egy-egy megmozdulás mellett. Leghíresebb talán ezek közül a Ziccer szellemi köztársaság, de olyan kis falvokról sem szabad megfeledkezni, mint Bácskossuthfalva. A téma kutatásában elengedhetetlen a kétnyelvű sajtó feltérképezése, mivel sok ellentmondásba ütközhetünk.

Tóth Tibor (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Gondolatok a brit-magyar kapcsolatokról 1983–1984-ben

Margaret Thatcher 1984-es budapesti útjának nem tulajdonít különösebb jelentőséget az utókor, annak ellenére, hogy a keleti nyitás politikájának első sikere volt. A brit kormányfő első miniszterelnöksége idején nagyon keveset foglalkozott külpolitikával, de 1983-ban a nemzetközi események és incidensek egyre aktuálisabb kérdéssé tették a kapcsolatok javítását a kelet-európai országokkal. A szovjet blokk országain belül Magyarország jelentősége megnőtt a brit külpolitikában, és ideális tárgyalópartner benyomását keltette. Fontos taglalni, hogy milyen események és tényezők járultak hozzá a kapcsolatok javulásához, és Margaret Thatcher életrajza mit tartalmaz a témával kapcsolatban. A magyarországi látogatást megelőző események árnyalják a keleti-nyugati kapcsolatok helyzetét, és a magyarok viszonyát a Szovjetunióval. A budapesti út, és annak értékelése mindkét fél szempontjából meghatározó, de számos kérdése mindmáig nyitott maradt. Kevés az elsődleges magyar nyelvű forrás, ezért ennek a további levéltári kutatása a legfontosabb a témával kapcsolatban.

Csík Ádám Lajos (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Az 1968-as Csehszlovák intervenció a Magyar Néphadsereg bevonult ezredeinek szemszögéből

Az 1968-as év a modern kori történelemben kiemelkedő év volt. Ebben az egy esztendőben sűrűsödött össze a nyugati diáklázadások, az úrkutatási verseny, a vietnámi háború és a keleti tömbben zajló változások. Csehszlovákia, amely addig a szocialista blokk egyik stabil, neosztálinista állama volt, ekkor kezdett gyors iramú társadalmi és politikai reformokba, amelyet, a keleti blokk többi állama nem hagyott kiteljesedni. Előadásom célja, hogy bemutassam az 1968-as csehszlovák bevonulást, az abban részt vett magyar ezredek parancsnokainak szemszögéből. Az előadás alapját adó kutatás során, a bevonulás után nem sokkal készített ezredparancsnoki összefoglaló jelentéseket vetettem össze egymással. Előadásom során elsősorban arra igyekszem rámutatni, hogy a bemutatott ezredek miként reagáltak a gyors mozgósításra, a feladat megtervezésének nehézségeire, és azt

hogyan hajtották végre. Ezen túl igyekszem bemutatni az általuk tapasztaltakat, illetve, milyen tanulságokat szűrtek le a művelet során.

Ilés-Muszka Andrea (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A birkai helyőrség Kárpát-medencei kapcsolatai

Az 1930-as évektől napjainkig, időről időre a hazai kutatás érdeklődésének középpontjába kerül a honfoglaló magyarok és a vikingek kapcsolatának kérdése. Egyre több, kisebb-nagyobb tanulmány születik a Kárpát-medencében előkerült, skandináv eredetűnek vélt 10-11. századi leletekről, illetve a Skandinávia területén napvilágot látott steppei és Kárpát-medencei tárgyakkal párhuzamba állítható emlékekről. Az eredményekből kifolyólag – bár különböző koncepciók alapján – feltételezhető, hogy nem csak a honfoglalás előtti időszakban, hanem azt követően, a 10. századi magyarság számára is fontos kapcsolatot jelenthettek az északi államok, beleértve a Kijevi Rusz államot is.

A forrásokból is jól ismert, kelet-közép svédországi Birka az egyik legjelentősebb város az ősi skandináv települések között, így nem meglepő, hogy a területen folytatott ásatások már igen korán, a 17. század folyamán elkezdődtek. A kutatás mind a mai napig folyamatos a területen, mely magába foglalja a régebbi feltárások anyagának újraértékelését, valamint a természettudományos vizsgálatok alkalmazását is.

Legutóbb Charlotte Hedenstierna-Jonson és Lena Holmquist Olausson munkássága nyomán, a birkai helyőrség területén előkerült steppei hatást mutató tárgyak kapcsán merült fel a keleti területekkel folytatott kapcsolatrendszer újabb vizsgálata. A helyőrségben ruha, fegyver, öv- és tarsolyveret, több nyíltegez vas alkatrészét – mint például homokóra alakú tegezvasalásokat – nyéltüskés nyílhegyeket és íjászgyűrűt találtak. Előkerültek palmettamintás szív, pajzs, csepp, kör, egymásba illeszthető téglalap és alul áttört szerelékek, középpontos négyzetes, szárnyas és lekerekített sarkú háromszög alakú veretek, szíjvégek, csatok, valamint négyzet alakú, alul áttört övveretek. A felszínre került leletek nem csak az oroszországi és ukrainai térség emlékéanyagával mutatnak összeköttetést, hanem a Kárpát-medenceivel is, sőt feltehetően egy komolyabb kapcsolat bizonyítékai is napvilágot láttak. Kutatásom célja tehát, hogy a 10. századi Kárpát-medencei anyagot felgyűjtve és párhuzamba állítva a birkai tárgyakkal, választ keressek arra a kérdésre, hogy a két nép között milyen szintű kapcsolat alakult ki a 10. század folyamán.

Konkoly Sándor (PTE Szentágothai Szakkollégium Egyesület)

A titokzatos római erőd: contra Florentiam

A történészeket és a római koros régészeket régóta foglalkoztatja contra Florentiam problematikája. A rendelkezésünkre álló források meglehetősen szerények, a lappangó erősség azonosítását csupán egyetlen bejegyzés segítheti. A